

753

GCN R

=====

TRUONG HANH CHINH QUOC GIA

Đề tài khoa học.

CAI CACH HE THONG TO CHUC, HOAT ĐỘNG
CUA BO MAY QUAN LY HANH CHINH NHA NUOC,
XAY DUNG VA NANG CAO CHAT LUONG ĐOI NGU
GONG CHUC HANH CHINH NHA NUOC

Mã số : 89-98-013

Ngày : 10-05-1989

TRUNG TÂM THÔNG TIN - TƯ VẤN
KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA
753
KHO LƯU TRỮ
CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU

HA NOI - 1990

=====

Chủ nhiệm đề tài : Giáo sư-Tiến sỹ Nguyễn Duy Gia

Các thành viên : Phó giáo sư-Phó tiến sỹ Vũ Bá Đường
Chủ nhiệm khoa Quản lý Hành chính
Nhà nước.

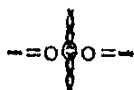
: Phó giáo sư-Phó T.sỹ Lương Trọng Yên
Trưởng ban Giáo vụ.

: Giảng viên chính, - Bùi Quang Hoan
Phó chủ nhiệm khoa Quản lý Hành
chính Nhà nước.

: Phó tiến sỹ-Giảng viên chính
Nguyễn Hữu Tri

: Giảng viên Bùi Xuân Lự

: Trợ lý giảng viên - Chu Xuân Khánh

Đề tài được thực hiện từ tháng 05-1989 đến tháng 9-1990. Chúng tôi chân thành cảm ơn sự tận tình giúp đỡ của các cơ quan Trung ương các địa phương, các Khoa và Tổ bộ môn của Trường Hành chính Quốc gia đã cộng tác và góp nhiều ý kiến cho đề tài.

M U C L U C

	<u>Trang</u>
Dặt vấn đề.	
<u>Phần thứ nhất</u> : CẢI CÁCH HỆ THỐNG TỔ CHỨC, HOẠT ĐỘNG CỦA BỘ MÁY HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC NƯỚC CÔNG HOA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM	
I. Máy vấn đề lý luận và thực tiễn của quá trình hình thành bộ máy quản lý hành chính Nhà nước Việt Nam.	1
1.1- Nhận thức về hệ thống hành chính Nhà nước	1
1.2- Sự hình thành và phát triển hệ thống hành chính Nhà nước.	3
1.3- Nhận xét tổng quát về hệ thống hành chính Nhà nước.	7
II. Một số vấn đề chủ yếu cần quán triệt để xác định tổ chức và hoạt động bộ máy hành chính Nhà nước.	15
2.1- Phải xuất phát từ cơ sở và trình độ phát triển kinh tế-xã hội-chính trị để hình thành bộ máy hành chính Nhà nước thích hợp	15
2.2- Phải vận dụng thích hợp, sáng tạo và thực hiện đúng đắn nguyên tắc tập trung dân chủ trong quản lý Nhà nước.	16
2.3- Vận dụng và thực hiện nguyên tắc kết hợp quản lý Nhà nước theo ngành và quản lý Nhà nước theo lãnh thổ hành chính.	20
2.4- Phân định rõ sự lãnh đạo của Đảng với quản lý Nhà nước, phân định và kết hợp tốt sự quản lý Nhà nước với quản lý sản xuất kinh doanh.	22
2.5- Nâng cao tính hiệu lực và hiệu quả của bộ máy hành chính Nhà nước.	27

2.6-	Bảo đảm tính liên tục trong tổ chức và hoạt động hệ thống hành chính Nhà nước.	28
III.	Kiến nghị và thiết kế mô hình hệ thống tổ chức và hoạt động của bộ máy hành chính Nhà nước.	30
3.1-	Bộ máy hành chính Nhà nước Trung ương	30
3.2-	Thiết kế mô hình bộ máy chính quyền địa phương.	40
	<u>Phần thứ hai</u> : XÂY DỰNG VÀ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ CÔNG CHỨC HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.	53
I.	Đánh giá tổng quát về đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.	55
1.1-	Những quan niệm về công chức hành chính Nhà nước.	55
1.1.1-	Quan niệm về công chức quan lại trong nền hành chính phong kiến.	55
1.1.2-	Quan niệm về công chức trong nền hành chính tư sản.	56
1.1.3-	Quan niệm về công chức trong nền hành chính các nước xã hội chủ nghĩa trong giai đoạn vừa qua.	58
1.1.4-	Các tiêu chuẩn xây dựng đội ngũ công chức hành chính Nhà nước nước ta.	60
1.2-	Đánh giá tổng quát về đội ngũ công chức hành chính Nhà nước nước ta.	63
1.2.1-	Những đặc trưng cơ bản của đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.	63
1.2.2-	Đánh giá tổng quát đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.	65
II.	Xây dựng đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.	70
2.1-	Phân ngạch công chức hành chính Nhà nước	70

2.2-	Tuyển dụng công chức hành chính Nhà nước	74
2.3-	Nghĩa vụ và quyền lợi của công chức hành chính Nhà nước.	77
2.3.1-	Nghĩa vụ	77
2.3.2-	Quyền lợi	79
2.4-	Quản lý công chức hành chính Nhà nước	84
III.	Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.	85
3.1-	Đào tạo, đào tạo lại và bồi dưỡng đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.	87
3.2-	Thực hiện quy chế thi tuyển, qui chế ra trường và đào tạo chính quy đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.	89
3.2.1-	Hệ thống và chương trình đào tạo chính quy đội ngũ công chức hành chính Nhà nước	89
3.2.2-	Xây dựng và thực hiện qui chế tuyển sinh hệ đào tạo.	91
3.2.3-	Xây dựng và thực hiện qui chế ra trường, giao phó nhiệm vụ.	93
3.3-	Củng cố và cải cách hệ thống tổ chức, chương trình, nội dung và xây dựng, phát triển đội ngũ giảng viên.	94
3.3.1-	Cải cách căn bản hệ thống trường Hành chính.	94
3.3.2-	Đối với Trường Hành chính quốc gia.	95
3.3.3-	Phát triển từng bước các trung tâm bồi dưỡng và đào tạo.	97
IV.	Những kết luận và kiến nghị.	97
	Kết luận	102

NHUNG VAN DE NGHIEN CUU CU THE

Trang

1- Giáo sư-Tiến sĩ, Nguyễn Duy Gia - Cải cách bộ máy hành chính Nhà nước và xây dựng đội ngũ công chức hành chính Nhà nước ngày càng chính quy, hiện đại, có năng lực thực sự để quản lý đất nước bằng pháp luật.	1
2- Phó giáo sư-Phổ tiến sỹ, Vũ Bá Đường - Tổngquát tình hình về bộ máy hành chính Nhà nước ở một số nước (Liên Xô, Trung Quốc, Lào, Pháp, Thụy Điển)	35
3- Bùi Quang Hoan - Tổng quát tình hình công thức Nhà nước ở nước ta.	59
4- Về "quy chế công chức" của Ngụy quyền Sài Gòn	72
5- Phó tiến sĩ - Nguyễn Hữu Tri - Tổng hợp kết quả điều tra xã hội học.	82

Danh mục tài liệu tham khảo

1. Phần thứ nhất.- Tổ chức hoạt động của hệ thống hành chính Nhà nước.	85
- Tài liệu nước ngoài : Từ số 01 đến số 14.	86
- Tài liệu trong nước : Từ số 15 đến số 127	86
2. Phần thứ hai.- Công chức hành chính Nhà nước.	
- Tài liệu nước ngoài : Từ số 128 đến số 130	97
- Tài liệu trong nước : Từ số 131 đến số 161.	97

ĐẠT VĂN ĐỀ

Trải qua 45 năm xây dựng và phát triển hệ thống hành chính Nhà nước, Đảng và Nhà nước ta đã không ngừng cải tiến, củng cố và tiếp tục hoàn thiện, để bộ máy đó đáp ứng được yêu cầu quản lý nền kinh tế - xã hội qua các giai đoạn phát triển lịch sử của đất nước. Hệ thống các cơ quan hành chính Nhà nước, dưới sự lãnh đạo của Đảng, đã hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ to lớn trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, thực sự là một công cụ đắc lực, cải tạo và xây dựng từng bước chủ nghĩa xã hội trong cả nước.

Song, cho đến nay, nhất là những năm gần đây, bộ máy đó đã bộc lộ nhiều khuyết tật, không đáp ứng được những yêu cầu của công cuộc đổi mới đất nước theo tinh thần nghị quyết Đại hội lần thứ VI của Đảng và các nghị quyết tiếp sau của Ban Chấp hành Trung ương và của Hội đồng Bộ trưởng.

Để góp phần tìm ra một mô hình tổ chức và phương thức hoạt động của hệ thống hành chính Nhà nước thích hợp trong điều kiện đất nước ta hiện nay, nhằm nâng cao hiệu lực quản lý Nhà nước, nâng cao chất lượng bồi dưỡng và đào tạo cán bộ hệ thống đội ngũ công chức hành chính Nhà nước, khắc phục những khuyết điểm của bộ máy hiện tại, đáp ứng được những yêu cầu của sự nghiệp đổi mới đất nước. Đề tài nghiên cứu của chúng tôi đặt ra nhằm đạt tới mục đích đó.

Nội dung nghiên cứu bao gồm 2 phần, có những vấn đề chính sau đây :

Phần thứ nhất - Cải cách hệ thống tổ chức, hoạt động của bộ máy hành chính Nhà nước Việt Nam.

1. Phân tích và đánh giá quá trình vận dụng lý luận và thực tiễn để tổ chức hệ thống hành chính Nhà nước

ta và tổng kết kinh nghiệm hoạt động của bộ máy đó trong 45 năm qua.

2. Xác định những vấn đề chủ yếu cần quán triệt trong việc hoàn thiện hệ thống tổ chức hành chính Nhà nước và nâng cao hiệu lực quản lý Nhà nước.
3. Thiết kế mô hình tổ chức hệ thống hành chính Nhà nước thích hợp trong công cuộc đổi mới đất nước hiện nay.

Phần thứ hai - Xây dựng đội ngũ và nâng cao chất lượng bồi dưỡng và đào tạo đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.

1. Đánh giá tổng quát đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.
2. Xây dựng đội ngũ công chức hành chính Nhà nước chính quy.
3. Bồi dưỡng, đào tạo đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.

Đề tài được xác định và đăng ký từ tháng 5/1989, và tổ chức thực hiện nghiên cứu qua 3 giai đoạn :

- Giai đoạn 1 : Xây dựng đề cương và sưu tập tư liệu, danh mục tham khảo cho đề tài. Danh mục tham khảo có 161 tài liệu gồm các phần lý luận, kinh nghiệm của các nước : Liên Xô, Trung Quốc, Lào, Pháp, Thụy Điển... tham khảo tư liệu của chính quyền Sài Gòn cũ và các văn bản luật và pháp qui của Nhà nước ta.

- Giai đoạn 2 : Nghiên cứu các văn bản của Nhà nước ta và nghiên cứu thực tế ở một số Bộ, tỉnh, thành phố, quận, huyện, xã, phường (Hà Nội, Hải Phòng, Hà Bắc, Hà Sơn Bình, Đắk Lắk, Vũng tàu-Côn đảo, Tây Ninh v.v...). Trên cơ sở đó, tổng lược quá trình hình thành tổ chức và hoạt động của hệ thống hành chính Nhà nước ta từ 1945 đến nay.

Tổ chức thu thập ý kiến qua điều tra xã hội học, đã thực hiện 500 phiếu điều tra của cán bộ Cao-Trung cấp thuộc hệ thống chính quyền cấp tỉnh, huyện, với 13 câu hỏi, xung quanh các kiến nghị về tổ chức hệ thống hành chính Nhà nước và bồi dưỡng, đào tạo đội ngũ công chức hành chính Nhà nước.

- Giai đoạn 3 : Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và thực tiễn, chúng tôi đưa ra những kiến nghị và tổ chức trao đổi khoa học trên các bản thảo, đã được 4 lần bổ sung và hoàn thiện.

Tham gia nghiên cứu và chỉ đạo trực tiếp của chủ nhiệm đề tài là giáo sư-tiến sĩ Nguyễn Duy Gia; lực lượng nghiên cứu viên chủ yếu là các giáo sư và giảng viên của Khoa Quản lý hành chính Nhà nước và Ban Giáo vụ, Trường Hành chính quốc gia.

Đồng thời có sự cộng tác, trao đổi của nhiều giáo sư, Phó giáo sư và giảng viên của Trường; sự đóng góp ý kiến của các giáo sư, giảng viên và cán bộ giảng dạy ở Trường đại học Kinh tế quốc dân, các cán bộ nghiên cứu ở Ban Tổ chức Trung ương, Ban Tổ chức và cán bộ của Chính phủ, Viện Nghiên cứu khoa học pháp lý, Bộ Tư pháp, Bộ Lao động, Bộ Giáo dục và đào tạo, Ủy ban Khoa học Nhà nước - và hơn 500 cán bộ đương chức là Chủ tịch, Phó Chủ tịch tỉnh, thành phố và huyện, quận.

Phần thứ nhất

CẢI CÁCH HỆ THỐNG TỐ CHỨC, HOẠT ĐỘNG
CỦA BỘ MÁY HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

--○○○--
1